

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΣΚΟΠΙΑ

ΓΡΑΦΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ
ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΠΓΔΜ
07-13/02/09

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Δραστηριότητα εγχώριων εταιριών της πΓΔΜ

Σύμφωνα με έρευνα της USAID, οι επιχειρήσεις της πΓΔΜ, ενώ θα μπορούσαν να έχουν πρόσβαση σε πολλά χρηματοπιστωτικά μέσα για την ανάπτυξή τους, δεν διαθέτουν επαρκή γνώση για να εξασφαλίσουν τα διαθέσιμα κονδύλια. Κύριος λόγος για αυτό είναι η έλλειψη, από πλευράς τους, επιχειρηματικών σχεδίων τα οποία θα μπορούσαν να υποβάλουν στους χρηματοπιστωτικούς φορείς.

Το δικαστήριο των Σκοπίων απεφάσισε την ακύρωση της ιδιωτικοποίησης της ανωνύμου εταιρείας «Slavija», η οποία ήταν μία από τις μεγαλύτερες εμπορικές εταιρείες της χώρας. Η υπόθεση εκκρεμούσε από το 2003, ενώ πρόκειται για την πρώτη ακύρωση εταιρικής ιδιωτικοποίησης στην πΓΔΜ.

Η πώληση του χρηματιστηρίου των Σκοπίων συναντά εμπόδια καθώς καθυστερεί η υιοθέτηση των τροποποιήσεων στο νόμο για τα αξιόγραφα, η οποία θα επέτρεπε στους νέους ιδιοκτήτες του χρηματιστηρίου να αποκτήσουν το πλειοψηφικό πακέτο των μετοχών. Μάλιστα, είναι πιθανόν η συμφωνία πώλησης να μην πραγματοποιηθεί μέσα στο 2009, όπως είχε αρχικά σχεδιαστεί. Η εξέλιξη αυτή προκαλεί ανησυχία στο χρηματιστήριο, όπου την πρώτη εβδομάδα του Φεβρουαρίου οι συναλλαγές έφθασαν στα 2,8 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας πτώση κατά 50% σε σύγκριση με ένα χρόνο πριν. Εν τω μεταξύ, οι ξένοι επενδυτές συνεχίζουν να εγκαταλείπουν το χρηματιστήριο των Σκοπίων. Ως εκ τούτου, ενώ το μερίδιο των μετοχών τους τον Δεκέμβριο 2008 ανερχόταν στο 22,48%, τον προηγούμενο μήνα μειώθηκε στο 21,42%. Τον Ιανουάριο, οι ξένες επιχειρήσεις κατείχαν το 30,90% και τα ξένα φυσικά πρόσωπα το 1,06% του μεριδίου των μετοχών της επίσημης αγοράς, κατέχοντάς έτσι συνολικά το 31,96%. Το ποσοστό αυτό ανερχόταν στο 33,26% τον Δεκέμβριο 2008. Ελάχιστη ήταν η μείωση του μεριδίου των ομολόγων των ξένων επενδυτών, το οποίο ωστόσο είναι γενικά πολύ χαμηλό (4,4%). Τα ξένα νομικά πρόσωπα συνιστούν συνολικά το 19,57% και τα ξένα φυσικά πρόσωπα το 1,85% του χρηματιστηρίου των Σκοπίων.

Η φαρμακευτική εταιρεία των Σκοπίων Alkaloid ενισχύει τη θέση της στην αγορά της Σλοβενίας, την οποία θεωρεί ως εφελτήριο για την είσοδό της στις αγορές της ΕΕ.

Η Telecom της πΓΔΜ σχεδιάζει, όπως δήλωσε η διευθυνσή της, να επενδύσει 90 εκατ. ευρώ στο πρόγραμμα «οπτικό καλώδιο σε κάθε σπίτι» μέσα στα επόμενα τρία έτη.

Ξένες εταιρίες στην πΓΔΜ– επενδύσεις - εξαγορές

Ο Υπουργός για την προσέλκυση Ξένων Επενδύσεων στην πΓΔΜ κ. Vele Samak, διέψευσε δημοσιεύματα περί ακυρώσεως σχεδιαζόμενων επενδύσεων στη χώρα από εταιρείες του εξωτερικού. Ο κ. Samak δήλωσε ότι η οι εταιρείες που είχαν αποφασίσει να επενδύσουν στη χώρα είναι η γαλλική Monturet, η σλοβενική Iskra και η ιταλική Orlandi, καθώς και ότι καμία από αυτές δεν μετέβαλε την πρόθεσή της, αλλά αποφάσισαν την αναβολή των σχεδίων τους για κάποιο χρονικό διάστημα εξ αιτίας της διεθνούς οικονομικής κρίσης.

Η ρωσική εταιρεία Lukoil πρόκειται να ανοίξει ένα ακόμη πρατήριο καυσίμων στο Μοναστήρι (Bitola).

Άρχισε ξανά τη λειτουργία του το ορυχείο χαλκού και χρυσού «Bucim» στο Radovis, του οποίου η εκμετάλλευση ανήκει σε ρωσική εταιρεία. Η απόφαση επαναλειτουργίας του ελήφθη λόγω της μικρής αύξησης που έχει σημειωθεί στην τιμή του χαλκού αλλά και της μείωσης της τιμής της ηλεκτρικής ενέργειας στις διεθνείς αγορές. Ως εκ τούτου, περίπου 450 εργαζόμενοι στο ορυχείο επέστρεψαν στην εργασία τους.

Οικονομικές σχέσεις της πΓΔΜ με άλλες χώρες

Εκπρόσωποι του Οικονομικού Επιμελητηρίου της πΓΔΜ πραγματοποίησαν επίσκεψη στις πόλεις Τίρανα και Δυρράχιο της Αλβανίας, όπου είχαν επαφές με εγχώριους επιχειρηματίες. Σύμφωνα με τα επίσημα στατιστικά στοιχεία της πΓΔΜ, 30 εταιρείες της χώρας έχουν έως τώρα επενδύσει στην Αλβανία, ενώ το διμερές εμπόριο το 2008 ανήλθε στα 142,4 εκατ. ευρώ.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Οικονομική κατάσταση στην πΓΔΜ

Γενικά

Όπως σχολιάζουν τοπικά δημοσιεύματα, η εικόνα του εμπορικού ελλείμματος της πΓΔΜ, το οποίο στα τέλη του προηγούμενου έτους έφτασε στο ύψος ρεκόρ των 2,9 δισ. δολλαρίων, εμφανιζόταν εξωραϊσμένη, μέχρι το 2007, με τη βοήθεια των μονομερών μεταβιβάσεων από το εξωτερικό. Αυτό πλέον δεν θα είναι δυνατόν, καθώς οι τελευταίες έχουν ελαττωθεί σημαντικά. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία, το δεκάμηνο του 2008 το ύψος τους ανερχόταν στα 816,7 εκατ. ευρώ, γεγονός που σηματοδοτεί ετήσια μείωση 4,8%. Σε συνθήκες λοιπόν αυξανόμενου εμπορικού ελλείμματος, η κάλυψη του τελευταίου από τις μονομερείς μεταβιβάσεις ανέρχεται στο 55,9% σε σύγκριση με 100,4% την ίδια περίοδο του 2007. Ένας άλλος κίνδυνος για την οικονομία της χώρας, στον οποίο εφιστούν την προσοχή τα ίδια δημοσιεύματα, είναι η μείωση των άμεσων ξένων επενδύσεων, η οποία έγινε ήδη αισθητή το δεύτερο εξάμηνο του 2008. Ως αποτέλεσμα όλων αυτών των εξελίξεων, το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών αυξήθηκε το 2008 στο 16% του ΑΕΠ, ενώ τα ξένα συναλλαγματικά αποθέματα μειώθηκαν από 1,7 δισ. ευρώ στα τέλη Σεπτεμβρίου 2008 σε 1,5 δισ. ευρώ στο τέλος του έτους. Τραπεζίτες, σχολιάζοντας στα τοπικά μέσα τα μέτρα χρηματοπιστωτικής και νομισματικής πολιτικής της Κεντρικής Τράπεζας της πΓΔΜ, παρατηρούν ότι η πρώτη είναι αρκετά χαλαρή, ενώ η δεύτερη πιο περιοριστική, δημιουργώντας αντιστάθμισμα, ώστε να μην διαταραχθούν οι μακροοικονομικοί δείκτες – συναλλαγματική ισοτιμία, ισοζύγιο πληρωμών και ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Υπό αυτήν την προοπτική, οι τραπεζίτες πιστεύουν ότι τα ληφθέντα μέτρα είναι θετικά, ωστόσο, σε ό,τι τους αφορά καθώς και σε σχέση με τον «πραγματικό τομέα» (real sector), υποστηρίζουν ότι η περιοριστική πολιτική θα «πνίξει» τις επιχειρήσεις, καθώς δεν θα μπορέσουν να επιβιώσουν χωρίς μεσοπρόθεσμη χρηματοδότηση.

Πληθωρισμός – αύξηση/μείωση τιμών

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της πΓΔΜ, τον Ιανουάριο 2009 ο πληθωρισμός στη χώρα ανήλθε στο 1,7%.

Ενέργεια

Η διεύθυνση της επιχείρησης διανομής ενέργειας EVN δήλωσε ότι η εταιρεία έχει έως τώρα επενδύσει 99 εκατ. ευρώ στο δίκτυο διανομής, ενώ σχεδιάζει να επενδύσει άλλα 22 εκατ. ευρώ το τρέχον έτος. Επίσης, σύμφωνα με τους επικεφαλής της εταιρείας, οι πραγματοποιηθείσες επενδύσεις υπερβαίνουν την υποχρέωση που είχαν αναλάβει οι αυστριακοί επενδυτές (EVN), η οποία αφορούσε στην πραγματοποίηση επενδύσεων ύψους 96 εκατ. ευρώ.

Η κρατική εταιρεία διαχείρισης του συστήματος μεταφοράς ενέργειας στην πΓΔΜ MEPSO πρόκειται, κατά το τρέχον έτος, να επενδύσει άνω των 22 εκατ. ευρώ στην κατασκευή νέων συστημάτων μεταφοράς και υποσταθμών καθώς και στον εκσυγχρονισμό των υπάρχοντων θερμοηλεκτρικών εργοστασίων. Τα 6,2 εκατ. ευρώ από το ανωτέρω ποσό προέρχονται από εσωτερικά κονδύλια ενώ τα 16,1 εκατ. ευρώ από δανεισμό.

Βάσει απόφασης της κυβέρνησης της πΓΔΜ, όλα τα πρατήρια καυσίμων θα πρέπει, μέσα σε δύο μήνες, να αρχίσουν να πωλούν καύσιμα βιο-ντίζελ.

Μεταφορές – Επικοινωνία

Ο αριθμός των επιβατών στο αεροδρόμιο των Σκοπίων αυξήθηκε κατά 4,1% το 2008 σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Οικονομική Κατάσταση – Άλλο

Σύμφωνα με την Ένωση Οικονομικών Επιμελητηρίων της πΓΔΜ, παρ' ότι η ανεργία στη χώρα ανέρχεται στο 35%, όταν προκηρύσσεται κάποια θέση εργασίας από ιδιωτική εταιρεία δεν υποβάλλει κανείς αίτηση να την καλύψει, ενώ, χαρακτηριστικά, όταν προκηρύσσει μία θέση το Υπουργείο Οικονομικών, οι αιτήσεις ανέρχονται σε περισσότερες των χιλίων.

Η τιμή των διαμερισμάτων στην πΓΔΜ το 2008 σημείωσε αύξηση κατά 22%.

Σύμφωνα με το νόμο για την καταβολή των μισθών στους εργαζομένους, εάν οι εργοδότες δεν καταβάλουν τις ασφαλιστικές εισφορές εγκαίρως θα λάβουν προειδοποιήσεις, θα τους επιβληθούν τόκοι επί των οφειλομένων και, τέλος, οι οφειλές τους θα συλληθθούν καταναγκαστικά από την Υπηρεσία Δημοσίων Εσόδων της χώρας.

Οι χειροτέχνες στην πΓΔΜ διαμαρτύρονται ότι πληρώνουν διπλάσιο προσωπικό φόρο εισοδήματος καθώς και εισφορές σύνταξης και υγείας σε σύγκριση με τις μεγάλες εταιρείες της χώρας. Εξ άλλου, όπως ενημερώνουν τοπικά δημοσιεύματα, τουλάχιστον 50.000 αγρότες, τεχνίτες, οδηγοί ταξί και άλλοι αυτοαπασχολούμενοι επαγγελματίες πρόκειται να καταβάλουν υψηλότερες ασφαλιστικές εισφορές σε σύγκριση με τους ιδιοκτήτες μεγάλων επιχειρήσεων, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του συστήματος μεικτών μισθών.

Οικονομική πολιτική στην πΓΔΜ

Κρατικός Προϋπολογισμός

Σύμφωνα με τοπικά δημοσιεύματα, τον περασμένο Δεκέμβριο η Κυβέρνηση της πΓΔΜ δαπάνησε 21,1% περισσότερα χρήματα του κρατικού προϋπολογισμού σε σχέση με τα

προβλεπόμενα. Βάσει των στοιχείων της Κεντρικής Τράπεζας της χώρας, οι αυξημένες δαπάνες αντισταθμίσθηκαν από τις συναλλαγές του εν λόγω πιστωτικού ιδρύματος στην αγορά ξένου συναλλάγματος. Εξ άλλου, ο Υπουργός Οικονομικών της πΓΔΜ κ. Slaveski δήλωσε ότι η κυβέρνηση δεν σκοπεύει να αναθεωρήσει, επί του παρόντος, τον κρατικό προϋπολογισμό για να μειώσει τις δαπάνες, όπως έχει προταθεί από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

Τραπεζικά – Νομισματικά

Έπειτα από συνεχή πτώση για δύο μήνες (Νοέμβριος - Δεκέμβριος), οι συνολικές καταθέσεις στις τράπεζες της πΓΔΜ σημείωσαν αύξηση 0,5%, η οποία οφείλεται στην αύξηση των αποταμιευτικών καταθέσεων των πολιτών.

Οικονομική Πολιτική - Άλλο

Η κυβέρνηση της πΓΔΜ πρόκειται να επιδοτήσει μέρος του επιτοκίου των δανείων και των τραπεζικών εγγυήσεων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων μέσω της Τράπεζας για την Ενίσχυση της Ανάπτυξης της χώρας. Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι ΜΜΕ θα μπορούν να λαμβάνουν δάνεια με επιτόκιο 5%. Ακόμη, η κυβέρνηση θα καλύπτει το εν τρίτον των τραπεζικών εγγυήσεων. Οι εν λόγω επιδοτήσεις θα δοθούν στο πλαίσιο της τροποποίησης του νόμου που αφορά στη συγκεκριμένη τράπεζα η οποία, αφ' ης στιγμής αυξηθεί το μετοχικό της κεφάλαιο, θα οφείλει να ενισχύσει τις εξαγωγικά προσανατολισμένες μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Όπως ανακοίνωσε ο Υπουργός Οικονομίας της πΓΔΜ κ. Fatmir Besimi, η κυβέρνηση πρόκειται να κατανείμει 150.000 ευρώ στους τουριστικούς πράκτορες, οι οποίοι θα καταφέρουν να προσελκύσουν ξένους τουρίστες στη χώρα. Σύμφωνα με τα εγχώρια στατιστικά στοιχεία, οι τουρίστες που επισκέφθηκαν την πΓΔΜ το 2007 ανήλθαν στις 500.000, αριθμός που θεωρείται ιδιαίτερα μικρός από τους επαγγελματίες του χώρου.

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ – ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Υποστήριξη Επενδυτικών Δραστηριοτήτων

Κοινοτικά Προγράμματα

Στο πλαίσιο του προγράμματος IPA, πρόκειται να διατεθούν στην πΓΔΜ 400.000 ευρώ για την περίοδο 2007 – 2011. Η διαχείριση των εν λόγω κονδυλίων θεωρείται ως ένα είδος «τεστ» για τη χώρα.